

ŚWIETLIK

PISEMKO katechetyczne
szkoły podstawowej nr 3 w Darłowie
pod patronatem PARAFII ŚW. GERTRUDY

NR 3 (25)

Boże Narodzenie 2009

Z okazji zbliżających się Świąt Narodzenia Pańskiego wszystkim czytelnikom Świetlika i ich rodzinom życzymy zdrowych i radosnych Świąt spędzonych w gronie najbliższych.

Redakcja

Witajcie Świetlikowcy!

Witamy w numerze Bożonarodzeniowym. Mamy dla Was garść informacji o tych najbardziej przez wszystkich ulubionych Świątach. Mamy nadzieję, że poznanie kilku zwyczajów Bożonarodzeniowych oraz faktów dotyczących narodzin Jezusa pomoże Wam w głębszym ich przeżywaniu. Miłej lektury.

Dlaczego Jezus urodził się w Betlejem?

Św. Łukasz pisze o dekreście cesarza Augusta zarządzającym spis ludności w całym cesarstwie. Według tego dekretu każdy mieszkaniec ziem należących do cesarstwa miał udać się do swojego miasta, aby się dać zapisać.

Z Ewangelii wg św. Łukasza wiemy, że Jezus urodził się w Betlejem. Tak nazywa się stare kananejskie miasto pierwotnie zwane Efrata. Leży ono 7 km na południowy zachód od Jerozolimy. Miasto to należało do pokolenia Judy. W tym mieście urodził się król Dawid – przodek św. Józefa męża Maryi (porównaj Mt 1, 1-16). Betlejem było, więc rodzinnym

miastem Józefa, który musiał właśnie tam się udać wraz z Maryją, aby poddać się spisowi ludności. Dlatego choć Maryja była bliska rozwiązania wyruszyli z Nazaretu, w którym mieszkali do Betlejem.

Już prorocy zapowiadali, że Zbawiciel narodzi się właśnie w tym mieście. Prorok Micheasz tak zapowiada narodzenie Jezusa: „*A ty, Betlejem Efrata, najmniejsze jesteś wśród plemion judzkich! Z ciebie mi wyjdzie Ten, który będzie władał w Izraelu, a pochodzenie Jego od początku, od dni wieczności.*” Mi 5,1. To proroctwo zacytowali Herodowi kapłani, którzy po przybyciu mędrców ze Wschodu sprawdzali dla niego gdzie ma się narodzić Mesjasz.

Betlejem – w języku hebrajskim *Betlehem* znaczy „dom chleba” (hebr. bet – dom, lehem – chleb). Jak wiemy z Ewangelii Pan Jezus mówi o sobie „Ja jestem Chlebem Żywym” (J 6, 35). Podczas każdej Eucharystii przyjmujemy Ciało Chrystusa pod postacią Chleba. Możemy, więc przypuszczać, że już nazwa miasta, w którym urodził się Pan Jezus była nawiązaniem do Eucharystii.

Inne wyjaśnienie nazwy Betlejem mówi, że to „Bet – dom, Lahmu – pogańskie bóstwo światła”. Czyli Betlejem to „dom światła”. Kiedy Maryja i Józef ofiarowywali Jezusa w świątyni starzec Symeon nazwał Go „światło na oświecenie pogan” (Łk 2, 32). Jezus przychodząc na świat rozprasza ciemności grzechu i prowadzi ludzi do Boga. Dlatego został nazwany światłem na oświecenie pogan. To także może wskazywać na to, że od początku Betlejem było miastem, w którym miał się narodzić Mesjasz. Betlejem jest domem Jezusa - Światła na oświecenie pogan.

Nazwa miasta wskazuje na to, kim będzie to Dziecię zrodzone w tak ubogich warunkach. „Dom chleba” – „dom Jezusa”, bo Jezus jest Chlebem Żywym, który zstąpił z nieba. „Dom światła” – „dom Jezusa”, bo Jezus przychodząc na świat rozświetlił mroki grzechu. Czy to wystarczające wyjaśnienia, dlaczego Jezus urodził się w Betlejem? Oceńcie sami drodzy Czytelnicy.

Aleksandra Struska, Filip Mordacz kl. VC, Wiktoria Gębicka kl. VE

Trochę faktów o narodzeniu Jezusa

Nazaret - mało znacząca wioska rolnicza w Galilei, położona na wzgórzu nad żyzną doliną Ezdrelon. W czasach Nowego Testamentu liczyła około dwóch tysięcy mieszkańców.

Rodzinną miejscowość Maryi. Tam miało miejsce Zwiastowanie Pańskie. W tym mieście mieszkał też Józef, z którym Maryja była zaślubiona.

Józef prawnym ojcem Jezusa-Zbawiciela

Poślubiona Józefowi Maryja (porównaj Łk 1,26) była już uważana za jego żonę. Jednak jeszcze zgodnie ze zwyczajem żydowskim pozostawała w domu ojca. Po upływie roku od zaślubin następowało uroczyste przeprowadzenie panny młodej do domu pana młodego oraz miał miejsce ślub. Józef znalazł się w trudnej sytuacji, której nie rozumiał. Nie widząc już dla siebie miejsca u boku brzemiennej Maryi, wolał się usunąć (Łk 5,8). Wtedy anioł objawił mu, że chociaż Maryja poczęła dzięki

interwencji Ducha Świętego, to jednak on, jako potomek Dawida, ma do spełnienia niezwykle ważną misję. Ma najpierw wprowadzić Maryję do swego domu, następnie przyjąć Jej dziecko za swoje, poddać Je obrzezaniu i nadać Mu imię Jezus. W ten sposób Jezus rzeczywiście stał się synem Dawida.

Narodziny w stajni- Ewangelista św. Łukasz podaje, że Maryja urodziła swego Syna, owinęła w pieluszki i położyła w żłobie, bo nie było dla nich miejsca w gospodzie. Z powodu tłumów, które przybyły na spis ludności wszystkie miejsca w gospodzie były już zajęte. Określenie w żłobie może też oznaczać zagrodę pasterską stąd wniosek, że Pan Jezus przyszedł na świat w stajni. Była to jednak grotka w skale, w której pasterze trzymali swe trzody. Dziś w tym miejscu wznosi się Bazylika Narodzenia Pańskiego, a nad miejscem narodzenia umieszczono mozaikę w kształcie gwiazdy.

Pokłon pasterzy- wieść o narodzeniu Zbawiciela została najpierw ogłoszona pasterzom - ludziom prostym i ubogim. Zbawiciel nie przychodzi do jakiejś wybranej grupy osób, ale jest otwarty na wszystkich, poczynając od tych ostatnich. Anioł przychodzi do pasterzy nocą, by rozświetlić duchowy mrok, w którym się znajdują. Na jego wezwanie pasterze biegną do stajenki przywitać Jezusa jako Zbawiciela. Ich postawa głoszenia tego, co zobaczyli jest zapowiedzią misji apostołów i ich następców. Od pokłonu pasterzy czerpie swoje źródło Msza Św. zwana Pasterką odprawiana w Wigilijną Noc.

Mędrcy ze Wschodu- greckie magoi oznacza powszechnie szanowanych kapłanów perskich oraz astrologów w Mezopotamii. Na wieść o narodzinach Króla Żydów udali się w długą i niepewną podróż, by powitać Dziecię. Jest to znak, że Jezus jest Zbawicielem także pogan. Ofiarowane przez Mędrców dary - bogactwa ich krajów - są symbolami królewskiej godności (złoto) i boskości (kadzidło) oraz zapowiedzią Jego męki (mirra- lecznicza mieszanka żywic).

Kolędnicy

Pod koniec października kiedy w klasie rozmawialiśmy na temat Wszystkich Świętych wynikała dyskusja czy katolik powinien brać udział w Halloween. Wielu z nas nie bardzo kojarzyło to amerykańskie Święto z czczeniem szatana. Dla większości była to tylko okazja do zebrania cukierków. Pani katecheta wyjaśniła nam wtedy, że jako wierzący w Boga nie powinniśmy brać udziału w tym święcie, a jako naszą chrześcijańską okazję do zebrania łakoci zaproponowała nam chodzenie po kolędzie. Wtedy przy okazji radowania się z narodzin Pana Jezusa można odwiedzić sąsiadów, którzy na pewno nie poskąpią nam słodkości. Dlatego, aby zachęcić Was do kolędowania prezentujemy czym są kolędnicy.

W tradycji polskiej kolędnicy to przebierańcy, którzy w okresie bożonarodzeniowym chodzili po wsiach od domu do domu z życzeniami pomyślności w Nowym Roku. Kolędowano od Wigilii (lub drugiego dnia świąt) do Trzech Króli, a zdarzało się, że także przez cały karnawał.

Kolędnicy nosili maskary, którymi dla żartu straszili widzów. Najbardziej popularną był *turoń*, osadzony na kiju, z ruchomą, kłapiącą paszczą. Takie kolędowanie nazywano *chodzeniem z Turoniem*. Zamiast Turonia noszono czasami niedźwiedzia, kozę, konia, koguta. Maskary te mają swoje źródła w przedchrześcijańskich praktykach zaklęcia

urodzaju na Słowiańszczyźnie.

Popularne również były pochody z gwiazdą, wykonaną z kolorowego papieru, podświetloną od środka, przymocowaną ruchomo do drzewca. Kolędnik ją trzymający nazywany był gwiazdorem lub *gwiaździchem*. W grupach kolędniczych występowały takie postacie jak: pasterze, Trzej Królowie, Dziad, Baba (za postacie kobiece przebierali się również chłopcy), Żyd, Cyganka, muzykanci.

Życzenia składano wierszem albo kolędą, płatano przy tym figle np. kolędnik przebrany za śmierć obsypywał panny mąką, diabeł mazał je sadzą. Kolędnicy recytowali zabawne rymowanki, a cała ich wizyta w czyimś domu odbywała się w bardzo wesołej atmosferze.

Chodzili też *szopkarze* z szopką i kukiełkami, odgrywający przedstawienia o narodzinach Jezusa w Betlejem, jak również *Herody*,

zespoły odgrywające je "na żywo". W biblijną opowieść przyjścia Jezusa na świat wplataną ludowe wątki i tradycje.

W zamian za życzenia, które miały zapewnić urodzaj i powodzenie, gospodarze obdarowywali przebierańców świątecznymi smakołykami lub wykupywali się drobnymi datkami. Wizyta kołędników była wyczekiwany wydarzeniem, a pominięcie jakiegoś domu uważane było za zły znak.

Może więc ktoś z Was drodzy Świetlikowcy zechce w okresie Bożego Narodzenia wyruszyć po kołędzie do swoich sąsiadów. W internecie można znaleźć gotowe scenariusze na tę okazję.

Życzenia kołędników:

*Witajcie na szczęście, na zdrowie,
na ten Nowy Rok,
Byście byli zdrowi i weseli,
Jak w niebie anieli
Cały Boży rok.*

Krystian Stachowiak kl.VE

**ŚWIETLIKÓWKA
Z ROKU KAPŁAŃSKIEGO**

Święcenia kapłańskie

*Sakrament święceń jest sakramentem, dzięki któremu posłanie, powierzone przez Chrystusa Apostołom, nadal jest spełniane w Kościele aż do końca czasów. Jest to więc sakrament posługi apostołowskiej (**Katechizm Kościoła Katolickiego 1536**). Sakrament święceń ustanowił Pan Jezus podczas Ostatniej Wieczerzy kiedy powiedział do Apostołów: „To czyńcie na moją pamiątkę” Sakrament ten ma dwa stopnie uczestnictwa w kapłaństwie Chrystusa: święcenia prezbiteratu (zwane święczeniami kapłańskimi) i episkopatu (zwane sakrą biskupią).*

Święcenia prezbiteratu pierwszy stopień kapłaństwa udzielane są mężczyznom po odbyciu sześcioletniej nauki w seminarium duchownym. Sakramentu tego udziela Biskup przez gest włożenia rąk (jak to widać na zdjęciu obok). Sakrament ten uprawnia do pełnienia posługi kapłańskiej: sprawowania Ofiary i sakramentów, kształcenia ludu Bożego i kierowania nim.

Niektóre zwyczaje Wigilii Bożego Narodzenia

Dzielnie się opłatkiem - Biały opłatek jest symbolem miłości i pojednania. Łamiemy się nim z najbliższymi na znak, że wybaczymy sobie wszystkie wyrządzone krzywdy i chcemy żyć w zgodzie i miłości.

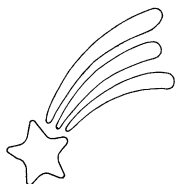

Choinka - Choinka to wieczne zielone drzewko świerku, które przypomina nam, że Jezus przychodząc na świat daje nam życie wieczne.

Kolęda - Jest to pieśń opowiadająca o narodzeniu Pana Jezusa

Bombki - Okrągłe kule są znakiem obfitości darów Bożych.

Pierwsza gwiazdka - Pamiątka gwiazdy prowadzącej Trzech Mędrców ze Wschodu do Betlejem.

Dwanaście potraw - Liczba dwanaście oznacza pełnię. Taka sama była liczba Apostołów- Dwunastu.

Siano -
Przypomnienie narodzin Pana Jezusa na sianie.

Dodatkowe nakrycie - Oznacza gotowość na przyjęcie Pana Jezusa w niespodziewanym gościu.

Świeca - Jezus przychodząc na świat rozświetla ciemności grzechu, jest Światłością świata. Zapalana na początku wieczerzy wigilijnej świeca symbolizuje tę Światłość.

Dawny zwyczaj zostawiania pustego miejsca przy stole wigilijnym jest praktykowany także dziś.

Jasełka - Za twórcę przedstawień bożonarodzeniowych uważany jest św. Franciszek z Asyżu. Ich treścią była historia narodzenia Jezusa w Betlejem i spisku Heroda.

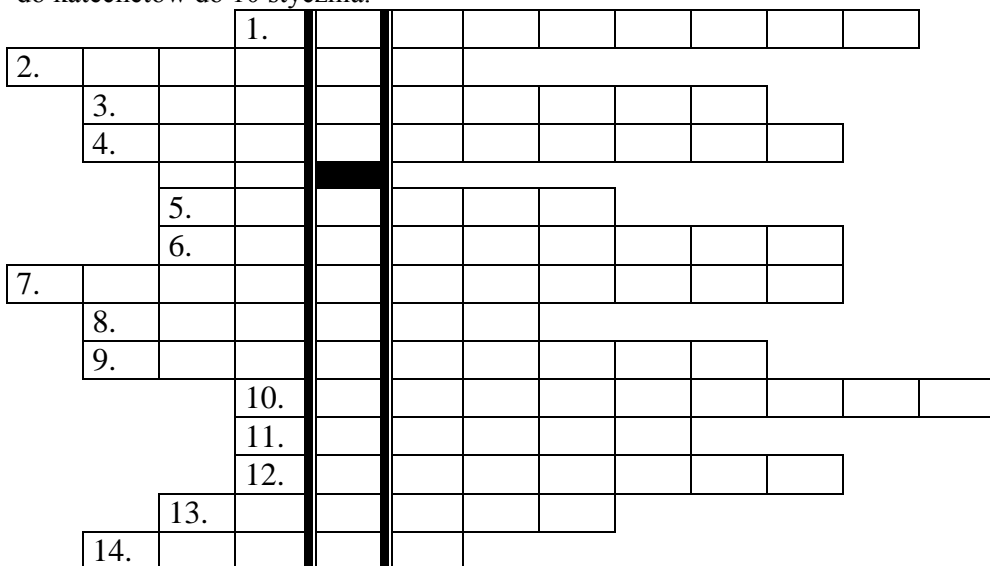
Aleksandra Struska kl. VC

BIBLIJNE ŁAMANIE GŁOWY!

W poprzednim numerze prawidłowa odpowiedź to: **wieniec adwentowy**. Nagrodę wylosowała: **Wiktoria Lichocka z**

kl. IV C. Tym razem krzyżówka Bożonarodzeniowa. Rozwiązania należy składać do katechetów do 10 stycznia.

1. Tam udał się Józef z Maryją na spis ludności Łk 2,4
2. Za jego panowania w Judei urodził się Jezus Mt 2,1
3. Pozdrowiła ją Maryja w domu Zachariasza Łk 1,40
4. Maryja owinęła w nie Jezusa Łk 2,7
5. Ukazał się pasterzom Łk 2,9
6. Pilnowali stada w okolicy Betlejem Łk 2,8
7. Namiestnik Syrii z czasu narodzin Jezusa Łk 2,2
8. Dar mędrców ze Wschodu – symbol królewskiej godności Jezusa Mt 2,11
9. Dar mędrców ze Wschodu – symbol kapłańskiej godności Jezusa Mt 2,11
10. Ojciec Abiuda Mt 1,13
11. Do tego kraju Józef miał zabrać Maryję i Dziecię Jezus Mt 2,13
12. Do tego miasta Bóg posłał anioła Gabriela Łk 1,26
13. Dar mędrców ze Wschodu – zapowiedź męki Jezusa Mt 2,11
14. Odbyła się na niemowlętach z rozkazu Heroda Mt 2, 16-18

Krzyżówkę przygotowali: Kamila Cabaj i Piotr Dudziński kl.V c